

„Edinost“

heja enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 12 „
za četrta leta 6 „
za en mesec 2 kronj

Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročno brez priložne naročnine se uprava
ne osira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samenke številke po 6 stotink (3 avč.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi

Vaj dopis naj se pošilja uredništva
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglaš
je plačevati loce Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inšertov v ulici Molin
pocolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik koncesij lista „Edinost“

Nacionalna tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trst

Pod kuratelo.

Francozka »mena knjiga« o mednarod-
nem sladkornem vprašanju citira depeše, ki
v kaj čudni luči kažejo razmerje med Du-
njajem in Berlinom. Tu je navedena tudi
depeša od 11. maja 1900, iz katere dozna-
jemo tistega francoskega poslanika, do kate-
rega se francoska vlada obično obračati, ka-
dar se hoče obvestiti o nazorih in namenih
skupne vlade na Dunaju. Ta poslanik se
imenuje Marquis de Nosilles. Ako pa pogle-
damo v Gothaiski almanah, doznajemo zopet,
da diplomat tega imena posluje kakor zas-
topnik Francije v — Berlinu!!! Francoska
vlada se torej, kadar se hoče obvestiti o name-
nih avstro-ogerske vlade, ne obrača do svojega
poslanika na Dunaju, ampak do onega v
Berlinu! Ta poslednji je torej v polo-
ženju, da more poročati o namenih nemške in
— avstrijske vlade. Francozki poslanik v Be-
rolinu je bil tudi, ki je z depešo od 8. sep-
tembra 1900 prijavil svoji vladi, da sti vladi
Nemčije in Avstro-ogerske pripravljeni, ude-
ležiti se konference za posvetovanje o vpra-
šanju premij za izvažanje sladkorja. Nemčija
in Avstro-ogerska sti bili sicer na rečni
konferenci, ki se je vršila v Bruslju nedavno
temu, res zastopani vsaka po svojem posebnem
odposlanecu, ali prvo besedo v imenu
obeh je imel v vseh odločilnih vprašanjih le
odposlanec Nemčije. In tako pri-
nasažo te depeše francoskega poslanika tudi
pojasnilo glede na dejstvo, kako da imen-
ški poslanik na Dunaju, knez Eulenburg, če
slučajno nima ravno opraviti s strmolavljem
njem kakega avstrijskega ministra,
toliko svobodnega časa, da lahko odhaja na
dopust! In te depeše nas poučujejo, kako je
to, da v Benetkah le dva ministra za vnanje
stvari cel teden razpravljata o nadalj-
njem obstanku trozveze, da si,
kakor je vendar znano, k taki zvezi
»padajo trije zavezniki! Ko se
torej francoska in gotovo tudi druge vlade
običujejo v Berlinu obveščati o avstro-
ogerski politiki, potem seveda ne moreta imeti
oba poslanika, avstro-ogerski v Berlinu in
nemški na Dunaju, mnogo več razpravljati,
nego n. pr. odposlanstva v Berlinu in Mo-
nakovem, ali z drugimi besedami: v Avstriji
smo prišli pod slavnim potovanjem grofa Go-
luchowskega že v tako razmerje zavisnosti od
Berolina, v kakoršnjem so n. pr. male nemške
države do Prusije!

Zabeleživši to, za vsakogar, ki še sanja o
samostanosti in suvereniti monarhije Avstro-

ogerske, ne baš tolažljivo razmerje pripominja
praška »Politik«: Nič nečemo sicer oporekati,
da državnik takih kvalit, s kakoršnjimi se
ponaša tajni svetovalec Agenor grof Golu-
chowski, mora tako razmerje občutiti kakor
dobroto, ali ta dobrota je jako
dvomljiva, ako jo precejnjamo z
drugih stališč!

Potem dokazuje praški list z ozirom na
sladkorno vprašanje, da interesi Nemčije in
Avstro-ogerske na tem polju industrije nimalo
niso identični. In vendar je bil nemški dele-
gat na konferenci v Bruslju tisti, ki je zas-
topal tudi Avstro-ogerske interese in avstrijs-
ki delegat se je mogel komodno omejati na
ulogo priključnega — asistenta!!

Rekriminacije praškega lista so gotovo v
visoki meri opravičene s češkega stališča —
kajti sladkorna industrija na Češkem je na
visoki stopnji razvoja in je torej to vprašanje
za Čehe jedno življenjskih vprašanj! Tako
razmerje zavisnosti od Berolina tudi v
gospodarskih stvareh pa je tem
bolj kričeče in naravnost nerazumljivo, ako
pomislimo, kako dela Nemčija ravno — na
sprotno: kako dosledno se ona drži principa,
da jo politične zveze nimalo ne vežejo na
polju narodno-gospodarske in trgovinske po-
litike! Kako ona — kakor smo razvideli že
o vsaki primerni priliki in o čemer naravnost
kriči novi carinarski tarif, predložen držav-
nemu zboru nemškemu — ne pozna milosti
na gospodarskem polju in duši in davi tudi
svoje politične zaveznike in — zaveznice!!

Mi na jugu nimamo razvite sladkorne in-
dustrije, imamo pa drugih gospodarskih in-
teresov, ki nam gredo istotako do kože in ki
so objekti velike, da, odločilne važnosti na
pogajanjih za obnovo in je trgovin-
skih pogodb in polit. zveze
z Italijo. In gospod grof Goluchowski
prepušča gg. Prinetti in Bülowu da svo-
bodo disponirata v Benetkah tudi s temi
interesi našimi!! Gospodu grofu Goluchow-
skemu se ni trebalo potruditi v Benetke! On
lahko čaka, da mu grof Bülow priobči, kaj
je bilo sklenjeno v Benetkah. Grof Golu-
chowski vzame potem na zaanje, kar je pri-
občil grof Bülow in stvar bo v najlepšem
redu. Producenti vina na jugu pa naj nikar
ne bodo tako smešni nekega lepega dne, če
izvedo, da je proslula vinska klavzula prešla
tudi v novo pogodbo. Nemčiji je ležeče na
tem, da trozveza ostane in v ta namen treba
vendar Italiji kaj nuditi. In gospod Bülow
je radodaren mož in je moder mož, ki naj-
raje daje dobroto, če jih ne treba dajati iz

— lastnega žepa! Grofa Goluchow-
skega pa je zgolj ljubeznjivost, ki ne zapira
žepov prijateljem in — zaveznicam!

Seveda izgleda vse to, kakor da sploh
nimamo nič prigovarjati proti načinu kakor
v Berlinu »zastopajo« tudi naše gospodarske
koristi, kakor da smo pod — kuratelo! Ali
kdo bi se esofiral radi tega, če pa sedanja
politika naša občiti to kakor dobroto!! Da,
da, kakor so nam drugi vpregli, tako vo-
zimo in gospod grof Bülow poka z bičem,
da na Ballplatzu na Dunaju kar ne morejo
čuti glasnih klicev avstrijskih narodov, vpra-
šujočih: kje je naša avstrijska
državna suvereniteta?!

Politični pregled.

V Trstu, 7. aprila 1902.

Celje. »Slovenski Narod« in »Soča«
skušata potisniti diskuzijo o celjskem vpra-
šanju oziroma o zloglasnem kompromisu na
krivo polje. Hotela bi namreč dokazati, da
se jima odreka pravica staviti nasvete. To pa
ravno ni res. Nihče in najmanj mi smo sku-
šali »Slov. Narodu« ali sploh kakemu dru-
gemu slovenskemu listu odrekati to pravico.
Vsakdo ima pravico, da, celo dolžnost, dajati
nasvete in dolžnost vsakega je, da iste uva-
žuje.

O meritorni opravičnosti predloga »Slov.
Naroda« bi se dalo diskutirati, da si tudi tu
ne soglašamo z ljubljanskim listom. Sedaj pa
ni več časa za tako diskuzijo, sedaj je pre-
pozno. O tem bi se bilo moralo diskutirati
pred glasovanjem v zbornici. Mi ne oporekamo
torej »Narodu« v meritornem pogledu,
ampak se stališča oportunitizma. Tak-
tično je bilo to velika pogreška! »Slov.
Narodu« ne oporekamo radi vsebine pred-
loga, ampak radi časa, v katerem je prišel
s tem predlogom — časa po glasovanju o
postavki.

Na glasovanju smo nedvomno dosegli
nenavaden moralen vpeh, ne le v pogledu na
celjsko vprašanje samo, ampak sploh je bil to
dogodek, nenavaden v političnem življenju Av-
strije, historično važen dogodek. Dosedaj se
ni še zgodilo, da bi si tako kompaktno stala
nasproti nemški in slovenski svet Avstrije!
In poslednji z lepim vpehom.

Če pa sedaj kar nasenkrat sami, od na-
sprotne strani nepozvani, pribajamo kar
nasenkrat s kompromisnim predlogom, dajemo
najzibornejšo šanso — doprinešeni dokaz
namreč, da združeno Slovanstvo je moč, ka-
terto treba respektirati — iz rok in ob enem

smo storili grd čin nasproti onim, ki so nam
stali ob boku! V nevarnosti ni torej le stvar
v Celju, ampak tudi ugled naš in cena naša
pred prijatelji, kakor kažejo glasovi iz novin,
ki jih navajamo niže doli.

Pa ne le radi časa, v katerem je prišel
»Narodu« predlog moramo prigovarjati, am-
pak tudi načinu! Če so že činitelji okolo
»Naroda« uverjeni, da je možen pošten kom-
promis; so mogli to povedati Štajercem
zaupnim potom, ne pa jim jemati šanso iz
rok.

Nenavadno odločno pišejo o tej priliki
poljski listi in vidi se, da tudi poljskim li-
stom že preseda nemška prepotenca. »Glas
Naroda« povdarja, da bi odstop ministra dr.
Pientaka napravil najfatalnejši utis na polj-
sko javnost. List izvaja nadalje, da je bila
dosedanja politika proste roke za poljsko
»kolo« škodljiva ter da bi se morali Poljaki
tesneje združiti z ostalimi Slovani, ker da so
interesi Poljakov identični z interesi istih,
kakor so tudi sovražniki »starih Slovanov
tudi sovražniki Poljakov.

»Nova Reforma« meni, da je Celje le
preludij daljnim nemškim nakanam. »Tudi
ako bi Slovenci priznali odpravo celjske
gimnazije, morata se poljski in češki klub
najodločnejše protiviti takej nakani.« »Nova
Reforma« izvaja dalje, da bi po odpravi
celjskih paralel prišli na vrsto gimnaziji v
Opavi in Tešinu. Tudi »Dziennik Polski« je
prepričan, da bi odstop ministra dr. Pien-
taka povzročil veliko nevihto. »Predwik«
obsoja opravičevanje dr. Körberja v »Linzer
Tagespost« in poziva poljsko »kolo« naj iz
teh izjav izvaja svoje konsekvence.

Dogodki na Balkanu. V Ipek, kjer
so se, kakor znano, pojavili nemiri, sta odšla
dva turška bataljona. Glasom vesti, dospelih
v Carigrad, je od 2. t. m. pretrgan promet
med Mitrovico in Novimbazarjem. V obeh
mestih da vlada strah in trepet. Bazarji da
so zaprti. V Novimbazarju je kajmakam baje
zbežal v trdnjavo. Ustaši da so zaseli konak
in brzojavni urad. General Šemzipaša je na
čelu enega polka konjenice zapustil Prištino,
da napravi mir. Pri visoki porti še vedno
zagotavljajo, da so dogodki le lokalnega po-
mena ter da je danes jutri pričakovati, da se
vzpostavi mir. — Z nemiri na Balkanu je
gotovo v zvezi tudi pomikanje avstrijske
vojske proti jugu. Danes in jutri se odpelje
baje iz Trsta bataljon nekega češkega peš-
polka po morju v Kotor. Torej bodo zopet
Slovani stali v prvi vrsti, ako pride do re-
snejših spopadov na Balkanu!...

P O D L I S T E K

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prevel M. C. 4.4.

IV.

»Velemožni gospod!« je odgovoril mla-
denič ganjen, hvala Vam na tolikem zaupa-
nju, ki mi je izkazujete v čas, ko sem nehoté
Vašemu srcu zadal hudo bōl; očetovske
besede so to, ki prihajajo iz Vaših ust.
Nikoli ne pozabim nauka, ki ste mi ga dali
ravno kar. Vem, da prihaja iz plemenitega
srca. Poznam jaz vso bedo nesrečne domo-
vine svoje in, ker jo poznam, ker vem, da
se moj narod izkoplje iz zla samo tedaj, ako
mu bo vsaki sin deloval s popolno silo in
znanjem, ako bo pripravljen žrtvovati mu
vse, prav zato sem se odločil tudi jaz, da
desnico svojo posvetim rodni zemlji svoji.
Bog dal, da se ta sveta zemlja, kateri sti
slaba sreča in tuja zavist raztrojila in razče-
telila, zopet združi v jedno srečno, svobodno
celoto. No, pustimo sedaj to. Dovolite, da
Vam govorim o Luciji. Vi ste čuli tiste

krute besede, ki jih je izustila ravno kar Vaša
gospa soproga. Mislite-li tudi Vi tako? Na-
merjate-li tudi Vi odvzeti mi Lucijino srce,
odvzeti Lucijo, povečati muke, ki mi trgajo
srce? Ali se ne smem nadeti, ako se po-
vsem zdrav, da me bo pričakovalo mlo
naročje Vaše hčere, da bom mogel iti z bo-
jišča pred oltar? Ne, ne, Vi ne mislite tako!
V Vas je srce dobro, plemenito. Vi ne boste
ubijali moje nade.

Dobranicu so se pojavile solze v oče-
vih in, podavši Vladimirju roko, je rekel:

»Ne, mladi prijatelj, jaz ne mislim tako,
kakor moja žena, jaz ne ubijam Vaše nade.
Ali Lucija sama naj govori!«

Zatem je odprl vrata in zaklical:

»Lucija! Lucija! Pridi!«

Za malo trenutkov je prihajala deklica
bleda na smrt in objokanih očes. Stopala je
počasi, prsi so jej plule burno, stopivša v
sobo je pogledala mladeniča očesom polnim
bōli in žalosti, očesom, s kakoršnjim gleda na
smrt ranjena srca lovec.

»Lucija«, je rekel Dobranic, »Vladimir
odhaja v vojno kakor dobrovoljec.

»Vem«, je dahnila Lucija, a v isti hip
izstnila se jej je solza na oko.

»Tvoja svatba se za sedaj ne more
izvršiti.«

»Vem!« je zajecjala deklica tiho.

»A kaj praviš ti?« je vprašal oče. De-
klica ni odgovorila v prvi hip, zatem je po-
gledala mladeniča ter se vrgla očetu na prsa
vsklikniva:

»Oh jaz sem nesrečna, neizmerno ne-
srečna, oče!«

Oče je pritisnil dete jače na svoje prsi
in je poljubil deklico na čelo, a Vladimir,
bled kakor smrt, se je tresel kakor šiba.

»A kaj praviš na to?« je vprašal Do-
branic nežno, »ali naj ga zaustavimo?«

»Pridržati?« je planila Lucija, ali je
nadaljevala žalostno: »Vem, da to ni mogoče.
Ko gredo vsi, mora iti tudi on, saj je
prisegel.«

»Ali ga rešuješ položene prisege?«

»Zahteva-li on, da ga rešim?«

»Ne zahtevam, ne zahtevam!« je planil
mladenič, draga zaročnica moja!

»Oh, tedaj pa bom čakala, dokler se
povrne!« je rekla deklica iskreno, ponudivši

mladeniču desnico. »Da, oče! Čakati hočem,
ker mi je dragi, oh oče, tako drag! Oh, reci
ti, da ga smem čakati! Reci mi to be-
sede, prosim te radi Boga, ker se bojim
matere.«

»Matere?«

»Da. Razsrjena je na Vladimirja in noče
ni čuti o njem. Žuga mi. Pravi, da ga mo-
ram zapustiti, a jaz ne morem, ne morem,
prej bi mi počilo srce.«

»Ne boj se, hčerka«, je rekel stari. Ti
ga ljubiš, pak moreš čakati nanj.«

»Oh, stokrat hvala Vam« je vskliknil
Vladimir in skočil Dobranicu poljubljal roki.
»Vi ste moj drugi oče, Vi ste mi največi
dobrotnik na svetu.«

In mladenič je objel deklico stragtno,
ona pa je spustila glavo na njegova prsa.

»Evo! rotim se Vam, gospod Dobranic«
je rekel mladenič ganjen, položivši roko de-
klici na glavo, »da bom vreden Lucijine
ljubezni, da me bo njena slika bodrila v lju-
tem boju, da jej bom v zaščito in obrambo
do groba, ako se srečno povrnem iz vojne.«
(Pride še.)

Makedonskemu odboru, kateremu se piše na rovaš najnovejše nemire na Balkanu, očitajo Srbom prijazni listi (n. pr. v Bukarešti izhajajoči rusko francoski »Pravoslavni Vostok«), da je priredil isti ugrabljenje znane mis Stone, da je za bogato odkupnino nabavil orožja in streliva... V očigled tej obdolžitvi se nam vsiljuje vprašanje, si je li bolgarski makedonski komite izbral pravi trenotek, da razgrne pred svetom balkansko vprašanje, in ne bi li bilo mogoče doseči kakšnega sporazuma med balkanskimi Slovani, predno se podajo v nejednako borbo s truhlo sicer a vseeno še gigantsko Turčijo, ki se opira na nezanesljivo evropsko diplomacijo?!

Tržaške vesti.

† Josip Cotič. V Vipavi je umrl v noči med soboto in nedeljo oče našega glavnega urednika, g. Maksa Cotiča, g. Josip Cotič v 81. letu svoje dobe. Pogreb, katerega se je udeležil tudi g. Makso Cotič, vršil se je danes popoldne v Vipavi. Gospodu Maksu Cotiču in vseh rodbini naše najiskrenejše sožalje!

Grožnje. Petronia v ekspresnih brzojavkah. Čim je veleč. gosp. Ragusia došel na mesto župe upravitelja v Zamask (v Istri), hitro so neki neodrešenci iz Motovuna poslali svojemu dobremu prijatelju, kap. vikarju Petronio, pritožbo, češ, da novi župe-upravitelj uvaja neke novotarije v cerkvenih obredih.

Sicer je v navadi, da tudi morilec ne obsojajo, dokler ni natančno preiskava na način, ki izključuje vsaki dvom, dokazala krivdo obtoženega. Koliko bolj bi bilo viši cerkveni oblasti v dolžnost, da ne obsoja svojih svečnikov, dokler jih ni vsaj zaslišala.

Gosp. kapit. vikar Petronio pa menda ne pozna takih obzirov do podrejenih mu svečnikov, v kakoršnje se čuti obvezano pravosodje vsega sveta. G. vikar ni smatral za potrebujo, da bi vprašal obdolženega župe-upravitelja, koliko in da-li je kaj resnice na pritožbi italijanašev, marveč je kar v ekspresni brzojavki zagrozil župe-upravitelju s suspenzijo!!

Da, da, gospod kap. vikar čuti bolj in bolj — da je v tržaški ulici Cavana filijalka židovsko liberalne stranke!

To je — za ostno! Pišejo nam: Večkrat smo že tožili, kako hudo nam je pri sreči, ko vidimo naše okoličanke v lepih narodnih nošah voditi, ali spremljati nedorasle otročiče po mestnih ulicah, a mesto slovensčine — slišimo premogokrat, kako se iste razgovarjajo z otroci v laškem jeziku! Na take in slične pritožbe se nam običajno odgovarja: Poglejte si kraševke brkinke in druge tujke, ki niti ne znajo laški, a se razgovarjajo se svojimi otroci v »laškem« jeziku.

Mi obojujamo ene in druge, ali vas okoličanke moramo soditi strožje, ker nosite na sebi narodno obleko — kar druge nimajo in pa, ker ste rojene v neposredni bližini mesta in se sme zahtevati od vas večje civilizacije.

Pustite Lahe, naj, ako že hočejo, zabavljajo slovenski vzgoji vaših otrok. Povejte jim pa, da vi ne delate nič drugače, nego delajo oni sami, ki vzgajajo svoj zarod v v svojem laškem jeziku.

Kdo toži slovensko hrvatske svečnike? Prejeli smo in objavljamo:

Čitatelje bo zanimalo, kaki ljudje se na tržaškem ordinarijatu tožijo na slovensko-hrvatske duhovnike.

Prijatelj iz Istre mi je pripovedoval namreč to-le:

Od kar vodi škofijo prečastni Petronio, imel sem odgovarjati na tri tožbe. Vse so bile sestavljene po načelu »osar tutto« — v svrhu, da me odstranijo z mesta, kjer že 10 let požrtvovalno in vestno delujem v vinogradu Gospodovem, imajoči pred očmi, da »ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan«!

Dasi ordinarijat skrbno skrivamo moje obrekovanje, so vendar njihova imena znana vsem. Evo vam uzor katolikov, kakoršnjih pa je v Istri premnogo, dasi italijanski — reformatorji ne vidijo potrebe za osnutje — katoliške stranke. Voditelj deputacij na ordinarijat je bil občinski zastopnik. A kaki so zastopniki, kjer vladajo Italijani — Vam je znano dovolj. »Dober« je samo tisti, ki piha v italijanski rog, ki je zatajil svoj slovenski narod, ki zanemarija verske dolžnosti ter zabavlja na popev v obče in še posebno na hrvatske! Tak Vam je ta vodja naš, — iz-

voljen proti volji vseh poštenih občanov. V cerkvi ga je videti le malokdaj, na prejema nju sv. zakramentov nikdar.

Z ozirom na posebne kreposti mu je ljudstvo nadelo pridevek »Baraban (baraba), in tako ga tudi službeno nazivljejo. Njega veren tovariš, ki je, kakor čujemo držal besedo na ordinarijatu, je 6 let študiral na visoki šoli v Kopru, razmišljeval o posledicah prvega vaebovpiljočega greha! In tudi zdaj še večkrat hodi v blad. Tej dvojici pridružili so se vredni njih sodrugi, ki veljajo tukaj kakor prirejevatelji plesov in si prizadevajo, da mladino odvračajo od službe Božje ter jo kvarijo duševno in telesno. — V jubilejnem letu pa so svečniku na kljubaj prirejali ples še bolj pogosto, a so bili na prijavo kaznovani, ker so to delali brez dovoljenja oblasti. — Take osebe so zdaj dobrodošli glasniki! — Saj obrekujejo »hrvatskega popa«. — A njihova imena ostajajo skrita!

Tudi za jezik so me vleкли že v tej dobi. Nekaj strašnega jim je čutili, da se nekatere molitve opravljajo v jeziku ljudstvu umljivem! Saj je v poreški škofiji kaj takega smrtni greh!

Kdo ne bi o tistih razmerah z veseljem pozdravljal gibanja za Ciril-Metodijev obred! Saj je to edino sredstvo, s katerim se izbavimo iz latinsko italijanskega objema, a ob tem vendar ostanemo pravoverni rimsko-katoliški kristijani?! Kaj je sv. unija drugega nego jedinstvo s »kalo sv. Petra?! Jedinio Ciril-Metodijski obred more združiti vse Slovane v pravi cerkvi! Kdor je torej nasprotnik sv. unije, protivnik je združenju Slovanov z Rimom, protivnik najbolj goreči želji Velikega papeža Leva XIII. On nam je v v okrožnici »Grande munus« takorekoč ponujal Ciril-Metodijev obred, — a mi smo ga odbili!! Drugače bomo v cerkvi vedno odtrgani, tudi če škofovski stolico zasede kak Slovenec! Saj je bil pok. Glavina rojen v Borštu ter smo ga prištevili svojim — in vendar je on s hrvatskim denarjem velikega Dobrila ustanovil konvikt v Kopru, kjer ravno se vzgajajo reformatorji za Poreško škofijo — kakor škof v Trstu je v hrvatske župnije: Grožnjan, Kostanjevico, Momjan, Kaštel itd. nastavljal italijanske svečnike in tako te župnije izročil v talijansko posest!!

Ako je tako ravnal Slovenec, česa se imamo nadejati od škofa Italijana?! To nam daje okuhati sedanji vikar preč. Petronio!

Kdor ima ušesa, naj čuje, kdor ni slep, naj pogleda vse to! Ni potreba, da zaključim s »sapienti sat« (modremu dosti) — to more umeti tudi neuki.

Il Sole. Včeraj zjutraj je izšla prva številka tega lista, ki je naslednik lista »Avanti«!

Veselite se Veselice. Program včerajšnje veselice »Veselite« ni bil dolg in vsi trije možki zbori, ki so se peli na tej veselici so občinstvu že znani, namreč Gerbičev »Slovanski brod«, Zajčev zbor »Hrvaticam« in Eisenhutova »Mazurka«. Šli pa smo kljub temu z velikim zanimanjem na to veselico, ker nam je bilo znano, da je »Veselite« zadnji čas mnogo napredovala in da so jej zopet pristopili mnogi izvrstni stari pevci, naši dobri znanci, ki so bili pred nekaterimi leti izstopili. Pričakovati je bilo torej popolnoma upravičeno, da bo stal zbor na višini svoje naloge. Veselo nas je iznenadilo že nastop sam, ko smo videli na odru toliko število samih pravih pevcev, med katerimi je bilo mnogo takih, ki smo jih zadnje čase žalibog pogrešali o nastopih tega izvrstnega zbora. Izvajanje pevskega točka pa nam je dokazalo, da se je v tem zboru začelo novo življenje. Vsi pevski zbori izvajali so se tako precizno in lepo, da je bilo veselje poslušati. Najboljše pa se je pel efekti Gerbičev možki zbor »Slovanski brod«. Sploh pa so se vsi trije zbori peli tako, da je izvajanje gotovo daleč preseglo ono mejo popolnosti, ki jo dosežajo navadni vaški zbori.

Dolžnost objektivnih kritikov pa nas niti, da navedemo par malenkostnih hib, katere smo opazili: bariton-solo je bil v zboru »Hrvaticam« nekoliko hripav, v začetku »Mazurke« pa je bilo par disonanc, preko katerih pa so spretni pevci hitro prešli v skladno harmonijo. Opazili smo tudi lep napredek v stopnjevanju glasu. Tako čistih, jasnih in zaokroženih tenorjev, kakor smo jih slišali na včerajšnji veselici »Veselite« pa jih je treba daleč na okrog iskati. Jako dobri so bili tudi basi, želeli bi pa bilo, da bi se

nekoliko pomnožili, ker za odvajanje takih tenorjev je treba precejšnje število basov. — Vaudov čveterospes »Slovo« se je izvajal tako dobro, da se je moral na dolgotrajno, burno zahtevanje ponavljati in prav so storili pevci, da so ga ponovili, ker drugič se je pel še mnogo, mnogo bolje, kakor prvikrat. Navdušenje občinstva je vidno delovalo tudi na pevce, tako, da so o ponavljanju peli bolj s srcem in dušo, kakor z grlom. Drugi bas (g. Val. Pižon) in posebno drugi tenor (g. Flego Lazar) sta bila z ozirom na krepkonočnega glasova tenorja (g. Sanein Drjač) in baritona (g. Godina-Kudrič) za spoznanje prešibka.

O igri »Raztrešena«, žalibog ne moremo izreči tako ugodne sodbe, kakor o petju. Igrala se je tudi za diletante le srednje dobro. Prilicno dobro sta igrala g. Ana Godina in g. Ljubo Godina, drugi igralci manj dobro. Jako lepo pa se je v tej igri pel duet (Flego-Mezo in Sanein-Čuk). — O udeležbi, ki je bila žalibog nekoliko prepičla, in ostalem o priliki kaj več.

Vozni red železnične proge Trst-Buje: Odhod iz Trsta-Sv.-Andrej 9.50 pop. in 7.10 zv., dohod v Zg. Žavljje ob 10.15 predp. in 7.34 zv., v Sp. Žavljje 10.21 predp. in 7.39 zv., v Milje S. 10.28 predp. in 7.45 zv., Škofije S. 10.40 predp. in 7.56 zv., v Dekani 10.50 predp. in 8.05 zv., v Koper 11.09 predp. in 8.20 zv., v Smedelo 11.15 predp. in 8.25 zv., v Izolo 11.30 predp. in 8.40 zv., v Strunjan 11.47 predp. in 8.57 zv., v Sv. Lucijo 12.02 predp. in 9.11 zv., Sv. Jernej 12.07 pop. in 9.16 zv., v Sijole 12.20 pop. in 9.28 zv., v Salvore S. 12.40 pop. in 9.47 zv., v Markovae S. 12.54 pop. in 10.00 zv., v Kaldanjo S. 1.00 pp. in 10.06 zv., v Buje 1.15 pop. in 10.20 zv.

Odhod iz Buj 5.05 v jutro in 3.00 pop., iz Kaldanje S. 5.19 zj. in 3.13 pop., iz Markovae S. 5.25 zj. in 3.19 pop., iz Salvore S. 5.37 zj. in 3.31 pop., iz Sijole 5.56 zj. in 3.48 pop., iz Sv. Jerneja 6.05 zj. in 3.57 pop., iz Sv. Lucije 6.12 zj. in 4.02 pop., iz Strunjana 6.25 zj. in 4.15 pop., iz Izole 6.47 zj. in 4.34 pop., iz Smedele S. 7.01 zj. in 4.47 pop., iz Kopra 7.14 zj. in 4.57 pop., iz Dekani 7.31 zj. in 5.14 pop., iz Škofije S. 7.43 zj. in 5.25 pop., iz Milj S. 7.54 zj. in 5.35 pop., iz Sp. Žavljje 8.02 zj. in 5.43 pop., iz Zgornjih Žavljje 8.07 zj. in 5.48 pop. Dohod v Trst 8.30 in 6.10 zv.

Dražbe premičnin. V torek, dne 8. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. o. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica della Pesa 13 66 in ulica delle Zudeche, vino, krčmarska oprema in pohištvo, ulica Acquedotto 11, hišna oprava; ulica Chiozza 7a, hišna oprava; ulica delle Poste 4, tiskarški stroj, rezalni stroj za karto in razao; pomol del Sale..., krčmarska oprema; trg Piazza piccola 2, manufakturno blago; ulica Fornace 6, hišna oprava; ob 11. uri in pol: Sv. Mar. Magd. spod. 395, hišna oprava; ob 12. uri: St. Francesco 2, kajige in pohištvo.

Vromenski vestnik. Včeraj: 1. ob 7. uri zjutraj 18.9 ob 2. uri popoldne 16.3 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.8 — Danes plima ob 8.10 predp. in ob 8.9 pop.; oseka ob 2.12 predpoludne in ob 1.52 popoldne.

Društvene vesti.

Koncert pevskega društva »Kolo«. Pevsko društvo »Kolo« v Trstu priredi v nedeljo, dne 13. aprila t. l. v barkovljanskem »Narodnem domu« koncert s petjem, dvema jednotejankama in godbo po sledečem vspredu:

1. Parma: »Mladi vojaki«, svira orkester. 2. F. Juvanc: »Pastir«, možki zbor z tenor-bariton solo. 3. Smetana: »Prodna nevesta«, orkester. 4. H. Vogrič: »Večerni zvoni«, mešan zbor. 5. Gervajs: »Hrvatski potpouri«, orkester. 6. Dr. Vošnjak: »Ne udajmo se«, veseloigra v enem dejanju. 7. Kosovel: »Mojemu Valentinu«, valček, orkester. 8. F. S. Vilhar: »Mornar«, za bariton solo, poje g. Svetina. 9. Parma: »Intermezzo iz opere Ksenija«, orkester. 10. A. Nedved: »Nazaj v planinski raj«, mešani zbor. 11. Strohl: »Slovanski potpouri«, orkester. 12. »Josipova auknja«, šaloigra v enem dejanju. 13. Strohl: »Hrvatska koračnica«, orkester.

Pri koncertu igral bo vojaški orkester pešp. št. 97. — Začetek točno ob 5. uri popoldne.

Ustopenina 30 novč. za osebo; sedeži prvih 5 vrst 30 novč., ostali po 20 novč.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Uzor svečeniki.** V zadnji številki »Naše Sloge« čitamo pod zgorajim naslovom sledeče: »Dne 24. marca je bil zaključen natečaj za župnijo v Grožnjanu. Med prosilci za to mesto se nahaja tudi neki Vaselli, kateri je dobro poznan našim sonarodnjakom pri sv. Jakobu v Trstu. Na kratko rečeno prištevajo se tudi on med one novopečene reformatorje, kateri se hočejo posluževati tudi cerkve, kakor sredstvom za poitalijančevanje našega naroda.

Za kulisami je bilo dogovorjeno, da bo preko vseh prosilcev on imenovan grožnjanskim župnikom, kljub temu, da ima patronat (pravico voliti župnika) ljudstvo samo, ali sedanje italijanaško občinsko zastopstvo hotelo bi ljudstvu uzurpirati tudi to pravico, kakor mu je uzurpiralo že vse druge.

Ker poteče kmalu čas sedanjemu občinskemu zastopstvu in ker se sedanji paša bojijo, da ne bodo več izvoljeni, odločilo se je občinsko zastopstvo delati kolikor mogoče hitro.

Vaselli je uložil svojo prošnjo in je šel že pred zaključenjem natečaja ogledati si svojo bodočo rezidenco.

Akoravno mu je moralo biti znano, da se je sedanji župnijski upravitelj veleč. g. Š. Červar nahajal takrat na izročevanju župnije v Roču, torej v službenem poslu, kar je bilo znano tudi ordinarijatu, na čegar mig je ta Vaselli ravno odpotoval v Grožnjan, prihrumel je ta v odsotnosti župe-upravitelja v njegovo hišo; ter je prav z nekakim gospodujočim glasom javil materi in sestri župe upravitelja, da pride naslednjega dne pregledati si vso hišo.

In res je prišel naslednjega jutra še v mraku v župnišče ta benjamin vikarja Petroni-ja in isterske irredente, misleč, da mu njegova 2000-letna kultura dovoljuje buditi spavajočo družino, čegar uljudnosti se ima zahvaliti, da mu niso bila pokazana vrata.

Tako delikatnost in uljudnost pokazujejo italijanaški reformatorji (rojeni žalibog od slovenskih roditeljev), no sicer pa se niti ne morejo kaj boljega naučiti od ljudi, ki veljajo sedaj za inšpiratorje škofije, med katerimi so tudi taki, kiso se drznili skrivaj odpirati strogo privatna pisma pokojnega škofa Šterka.

Da olahkoti izbor svojemu benjaminu, hotel je Petronio, kakor se zatrjuje, prenesti iz Grožnjana g. Červarja in poslati tja, kakor začasnega župe-upravitelja Vasellija. No valed poznanih člankov v listu »Edinosti« dozdeva se, da so na ordinarijatu v Trstu nekoliko prestrašeni ter niso še do sedaj tega izvršili.

× **Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda v Gorici** ima v svoji zalogi razna domača bela in črna vina; zatoraj imajo prav lepo priliko odjemalec vina, krčmarji in še posebno zasebniki za domačo rabo, ker društvo postreže najbolje v vsakem obziru. Kajti že pravila se glase tako, da ima (društvo) namen domača vina povzdigniti do one časti katero v resnici zaslužijo, s tem, da posreduje razprodajo vin svojih členov, in jamči za pristnost vin. Ob enem ne išče dobička; le da se stroški pokrijejo! Zatoraj vidijo ljubitelji prave kapljice, da se jim res ponuja najboljša prilika, ker tukaj ni nobenih penčarij, kakor marsikje drugje.

Kolikor toliko je že znano, da Brijaka vina so izmed najboljših; posebno zadnji pridelek je izboren, izlasti še zato, ker so Briei čakali s trgatvijo ko je bilo lepo gorko prijetno, suho vreme! Vsakomur pa je znano, da je dobroti vina veliko odvisna od vremena.

Torej: kdor hoče imeti dobro kapljico, naj se obrne do gori imenovanega društva, ki mu zagotavlja prava naravna vina, ter najbolje in vestno postrežebo. Društvo ima že stalne odjemalce po vsej širni Avstriji, ki morejo pričati, da so bili vsikdar dobro postreženi toliko glede dobrote vina kolikor glede cen. Vino se oddaja v množinah od 56 litrov naprej.

V odborovo sejo »Slov. učit. društva za koperski okraj«, dne 10. t. m. ob 10. uri predpoludne v Boljunec, uljudno vabi

Predsednik.

Gospodarstvo.

Nekoliko praktičnih črtic o trgovstvu.

(Dolge.)

Enako se dogajajo premnogokrat tudi slučajji, da blago ne odgovarja uzoreu. V takih slučajjih pa se od strani trgovca-naročnika opušča potrebna obvestila in reklamacije, češ: odposiljatelj bo že vedel, da ne vsprejemem blaga, ker ne odgovarja uzoreu.

Pomisliti pa treba, da s samim odklanjanjem in molčanjem še ni vse storjeno ali odpravljeno, oziroma, da ne treba družega, nego da se blago odkloni in vrne železnični postaji. Absolutno potrebno je marveč, da se reklamira naravnost pri odposiljatelju in z istim naj se doseže eventuelno sporazumljenje. — Čisto napačno je menenje, da bi železnica izposlovala ali sama kaj posredovala v takih spornih slučajjih, kajti ona ni čisto nič interesovana ali prizadeta, razun, če se pošiljatev mej tem pokvari ali izgubi; takrat pa je najprej potrebno, da železniški organi cenijo škodo, pretehtajo in potrdijo, predno se blago dvigne in prevzame.

O eventuelnih poškodbah in reklamacijah na železnici treba najprvo plačati vozno in dvigniti blago ter vozni list; in še le po dvignjenju se vrši, z voznim listom v roki, konstatiranje in s priloženo fakturo (originalnim računom) zamore še le dotičnik zahtevati od železnice odškodnino za konstatirano poškodbo. Čim je bilo blago dvignjeno in vozna plačana, ne da bi bila potem konstatirana, eventuelna poškodba, je izgubil dotičnik pravico zahtevati od železnice kako odškodnino.

Če je naročeno blago prekasno ali zamujeno došlo naročniku (prejemniku), treba, da poslednji da zamudo ali zakasnenje potrditi od postajnega načelstva ter pregledati kolkovani datum postaje, kjer je bilo blago oddano, in postaje, kamor je dospelo. V slučajju, da je zakasnenje razvidno in da je isto zakrivila železnica, je tekom 8 dnij uložiti reklamacijo z zahtevo, da železnica povrne zakonito zapadlo vozno. Po preteku enega leta je ugasnila vsaka pravica do odškodnine.

Vse natančnejše določbe o odpravi so razvidne iz obratnega pravilnika (Betriebs-Reglement) in tarifa, ki se proti plačilu lahko naroči in dobi na vsaki železnični postaji. V obče pa je pri posamičnih avstro-ogerskih železničnih upravah in v njih delokrogu vozni in odpravni čas še posebej po tarifih določen in razglašen ter v skupine sestavljen, ki pa ne sme presegati naslednjih maksimalnih določb:

a) za brzo vožnjo:

1.) odpravni čas 1 dan 2.) transportni čas za vsakih, če tudi le pričetih 300 km. 1 dan.

b) za tovarno vožnjo:

1.) odpravni čas ... 2 dni, 2.) transportni čas pri daljavi do 100 km. 1 dan, 3.) pri večjih daljavah za vsakih pričetih nadaljnjih 200 km. 1 dan.

Nadalje za prehode čez druge železnice, od oddaje do končne postaje se računi pri brzi vožnji 6 urni, pri tovarni vožnji 12 urni prehodni čas.

Neračunan pa je transportni in dostavni čas, ako pade na nedeljo in se isti od nedelje opoldne do ponedeljka opoldne ne šteje.

Prošnje ali pritožbe treba je vedno pravočasno pošiljati naravnost dotičnemu železničnemu ravnateljstvu.

Po izjavljenem zanimanju za dobavo povračila železnice, brez nadaljnjih dokazov o navstali škodi radi zamude:

a) pri tovarnem blagu, če je znašala zamuda 1 do 3 dnij, eno četrtino, do 8 dnij eno tretjino, in če je zamuda znašala več, nego 8 dnij, polovico vozne;

b) pri brzi vožnji, če zamuda znaša več nego 12 ur do 24 ur, eno četrtino, do 3 dnij eno tretjino, in če zamuda znaša več nego 3 dnij, polovico vozne.

O večjih odškodninskih zahtevah in deklaracijah pa naj se sporazumno z železniško upravo posebej določi odškodnina, razmerno pogojena o dokazani škodi.

Poznam slučaj, ko je tovarnar oddal za nekega trgovca balon (s flašonom cveta) brez izjave za varnost.

Železnica je avizirala adresatu blago in ta je opazil, da je steklenica ubita in da je tekočina iztekla, na kar je odklonil vsako prevzetje.

Železnica je po par mesecih mirno odstranila stvar ter zavrgla. Ko pa je minolo leto in dan, vložil je tovarnar proti adresatu tožbo o doposlanem blagu in adresat je mo-

ral ponesrečeno blago — če prav ga ni nikdar videl, niti prejel — plačati s stroški vred. V svoji nevednosti je bil namreč adresat pustil poteči 1 letni protestni čas na železnici in ni si mogel več pomagati ter je trpel škodo.

(Pride še.)

Gosp. M. Ivančiču kakor členu nakupovalne komisije govodi belanskega plemena v Tolminu.

V odškodnino na osebne napade mi je zadoščenje, da priznavate v svojem odgovoru vse nedostatke uvedene govodi belanskega plemena, skušate iste sicer nekoliko ublažiti z raznimi izgovori, kakor pri planšarstvu. Izgovori, da je bilo žuganje z oblastnjami popravljeno v uradništvu, da Belanci izvrstnih krav in junie sploh ne prodajo za noben denar itd., so jalovi, kakor so jalove krave in junie. S takimi izgovori spravljate v zadrego tudi g. Schütza, na katerega se sklicujete v odgovoru, češ, da se je izrekel, da je 40 glav izbornih.

V zadoščenje mi je tudi Vaše zagotovilo: »Sicer pa c. kr. kmetijsko društvo odškoduje dotične kmete in tudione, ki so dobili jalovo živino.« S tem priznavate ob enem sami tudi škodo. In v tej točki je šlo ravno za nedostatke in škodo.

Gledé mlekarne in zboljšanja mlečnih izdelkov opozarjam Vas pa na sirsarski tečaj, ki se otvori te dni v Sevnici na Bohinjskem.

Andrej Vrtovec.

Brzjavna poročila.

Izjemno stanje v Trstu odpravljeno.

DUNAJ 7. (B.) Z ukazom skupnega ministerstva z dne 6. aprila 1902. so se dvignile izjemne naredbе, izdane za Trst in okolice. Ta ukaz se priobči jutri v uradnih listih. Istodobno se odpravi nagla sodba.

Povratek prof. Boltzmanna na dunajsko univerzo.

DUNAJ 7. (P.) V kratkem se povrne dvorni svetnik, profesor dr. Ludvik Boltzmann zopet na dunajsko univerzo. Profesor dr. Boltzmann se je tudi obvezal, da ne bo v bodoče več vsprejel nikakega povabila za prestop na kako drugo univerzo.

Demonstracije delavcev.

LVOV 6. (B.) Vesti nekih dunajskih listov, da so se pripetile tukaj dne 3. t. m. velike demonstracije brezposelnih delavcev, so neresnične. Neznatna skupina delavcev, ki so zahtevali dela, se je mirno razšla, ko so dobili od podžupana in podjetnika, ki zida novi kolodvor, zadovoljiva zgotovila. Demonstracij sploh ni bilo.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 5. (B.) Ne potrja se vest, da je stališče ekumenskega patrijarha valed afere mons. Firmilijana (srbskega vladke v Stari Srbiji) omajano.

CARIGRAD 5. (B.) Porta je poslala svojim poslanikom v inozemstvu zopet okrožnice o položaju v Makedoniji.

CARIGRAD 6. (B.) »Agence de Constantinople« je ovlašćena z uradne turške strani, da dementira vest nekega berlinskega lista o smrti ali nevarni bolezni nekega visokega uda sultanove družine.

Dunajski slovenski visokošolci in celjsko vprašanje. Prejeli smo in na željo podpisancev objavljamo:

IZJAVA.

Samostojno slovensko narodno misleče dunajsko dijaštvo zavzema proti kompromisni ideji glede celjskega vprašanja, izraženi v »Slov. Narod«, v sledeči izjavi svoje stališče, ki je ob enem stališče vseh zavednih in narodno-čutečih Slovencev, kakor isto potrjuje historični razvoj narodne politike vseh drugih narodov, — da je vodilna ideja vsake narodne pol. bramba realne nar. posesti, ozemlja in ljudstva, oziroma rešitev izgubljenega posesti in da imajo v tej realni narodni posesti največjo vrednost mesta kot izvor kulturnega napredka — ter se pridružuje docela izjavi štajerskih poslancev in zaupnikov, ker meni:

1. da se je storila v vseh svojih posledicah še nedogledna napaka s tem, da je prišla ideja kompromisa s slovenske strani v javnost,

2. da bi, ko bi bila ideja splošno umestna, zadostovalo par privatnih pisem štajerskim poslancem, mesto da se je razglasila v tako neprimernem momentu — ker je pač jasno, da se da s prikrito taktiko doseči več kot z javno brbljavostjo.

3. da bi vsak politik moral znati presoditi dalekosežnost svojih besedij in vedeti, da

poda s tem le novo orožje našim narodnim nasprotnikom in da omaja tako naše nezanesljive politične zaveznike,

4. da je doslanec, ki je sprožil ta predlog, oškodoval naš parlamentarni ugled in vero v resnost naših narodnih teženj, podprl Nemcem sumničenje »einer windischen Trutzburg«.

5. da se je tako postavilo naše slovanske zaveznike v zahvalo za to, da so Čehi poklicali svojega zadnjega moža na krov, da so se Poljaki s svojim velikim uplivom, da celo z ministersko Lesedo zavzeli ga našo sveto pravico v nekam čudno luč, kakor da bi se le-ti ne bili borili za našo pravico, nego storili zgolj čin sovražstva napram Nemcem.

6. da so Slovenci bržkone izgubili mnogo zvestih slovanskih zaveznikov, mesto da bi jih za bodočnost tem ožje priklenili nase, ker že prete, da si bodo v bodoče vsak korak Slovincem na ljubo, dobro premislili.

7. da se je s tem pokopala ideja obnovitve slovanske desnice.

8. da bodo posledice take liberalne taktike zgolj Nemcem koristile.

9. da je vsaka kompromisna izmenjava — da si jo v tem slučaju ne dopušča vitalni narodni interes, ne narodni ponos — slaba, če sami, ne da bi nas kdo vprašal ponujamo in tako svoje lastno blago podcenjujemo, ker le tedaj je upati, da dobimo veliko v zameno, če nam je res veliko za stvar, katero dajemo v zameno in če se vsaj delamo, kot da bi jo sploh ne dali iz rok.

10. da nastaja sedaj košljivo vprašanje, dobimo li za Celje, če nam že to jedva priborjeno pravico zopet ugrabijo, sploh kako primerno nadomestilo, ko se je prišlo v tako neumestnem trenutku z docela nepotrebnimi idej na dan.

11. da pač ta korak jasno kaže, da nastopajo naši narodni zastopniki, če ne brez konkretnega, pa gotovo brez skupnega narodnega načrta na političnem torišču vsled razdirajočega nastopa posameznih elementov.

12. da je ta posredna pomoč vladi in Nemcem zopet jedna značilnih posledic, izvirajočih iz zveze z Nemci in vlado.

13. da je verjetno, da je zviti diplomat minister Koerber menč, da bo Stürgkhova resolucija sprejeta in v bojazni, da bi nastal radi tega na Slovenskem vihar opravičene narodne ogorčenosti, ki bi prisilil poslance do obstrukcije, objubil liberalnim poslancem mastno liberalno kompenzacijo z namenom, da le-ti gase z vodenimi frazami in bagatelizovanjem nastali plamen narodne ogorčenosti, da se vihar čim prej poleže in ne moti Körberju parlamentarnega dela. — Pa resolucija je bila odklonjena in liberalna kompenzacija je razpala v nič.

14. da se v tem dejstvu živo kaže, da ministra Körberja taktika napram Slovincem sestaja v tem, da izigra liberalce napram klerikalcem in obvlada tako ves slovenski narod po geslu: »Divide et impera!« Liberalci pa se dajo vedoma ali premamljeni izvesti v vladne janjke.

15. da je verjetno, da je Stürgkhov najboljši prijatelj, predsednik kluba nemških veleposestnikov, pa ob enem najožji prijatelj g. dr. Tavčarja, baron Schwegel, uplival na svojega prijatelja g. dr. Tavčarja in ga prekanil v tej za Slovence in Stürgkhov državniški renomež odločilnej stvari.

16. da omejeni poslanci izrablja narodne sile za nenarodni liberalizem, mesto da bi jih uporabljal v delu za narodni obstoj in proevit, in da — žalibog — hladno prepušča narodno idejo klerikalnim diplomatom in jim tako njih čete mrači.

17. da je neumestno proglašati sebe največjim državniki modrijanom, edino realnim politikom, ostale ogromne večine slovenskega naroda pa nezrelim gumbeem.

18. da ceni ta poslanec, če se ne od-pove mandatu, bolj svojo osebo kot narodno korist. Mož, ki nima srea, ne bistrih ožij za narodno korist, ne sme stati na odločilnem mestu.

19. da je list omenjenega poslanca zagrešil v najkrajšem času jako značilno nedo-slednost v želji, da krije svoje prvotne namene s prikupnimi argumenti. Tako ponuja v četrti v nadomestilo za Celje gimnazije v Barkovljah in Solkanu, dva dni pozneje pa izključno le gimnazije v celjski okolici in Mariboru. In teh nedo-slednosti je še dolga vrsta.

20. da je omenjeni list že davno jenjal biti glasilo celokupnega slovenskega naroda, ker se ravna izključno le po geslu: »Vse v večjo čast in slavo dr. Tavčarjevo«.

V tem uverjenju izjavlja samostojno slovensko narodno dijaštvo, da mož, kojega hvalijo vsi naši nasprotniki in kojemu je deveta briga, če se izlijo naj cele kadi slovenske ogorčenosti, ne sme biti trenutek dlje slovenski zastopnik.

Samostojno narodno misleče dijaštvo roti pa ljubljanskega župana g. I. Hribarja, naj vendar še enkrat prereže prt mej seboj in dr. Tavčarjem. Roti ga, da že enkrat z četo vseh narodni ideji zvestih zapusti liberalni tabor in se postavi z vso brezobzirnostjo proti vsem zunanjim in notranjem sovragom in škodljivcem slovenskega naroda. Prosi ga, da popusti če treba vsa si v časti prislužena narodna mesta in vse nadaljnje aspiracije in se poda na pot trnjeve, pa neizprosne opozicije, in upa, da župan Hribar, edina nada mlajšega zaroda, tudi če ga zapusté vsi njega dosedanj prijetelji, brez ozira na vse napade in blatenja ne izda svojega rodu v trenutku ko rabi mož, ki so voljni posvečati svoje sile in žrtvovati svojo korist narodnemu blagu in narodni koristi.

Gospod župan! Ojunačte se in ustanovite Vi, ki ste po svojem srecu in po svojih zmoglostih kot nalašč v to poklicani mogočno preko kronovinskih mej segajočo vseslovensko narodno stranko.

Slobodne misli ne bo konec nikdar, slovenskemu narodu pa preti pogin, če ga bodo zastopali možje brez narodnega ponosa, brez srea in brez bistrih ožij za narodno korist.

Samostojno slov. narodno misleče dijaštvo. DUNAJ, dne 2. aprila 1902.

Imena podpisancev so na razpolago pri g. inr. Ljudevit Klobčič u IX. Porzellangasse 30. Dunaj.

One dijake, ki so še v domovini, se prosi, da nemudoma brzjavnim potom ali na dopisnici na naslov omenjenega gospoda pri-glasé svoje soglasje s to izjavo.

Žalosti potrjim srecem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest o nenadomestni izgubi, ki nas je zadela po smrti preljubljenega in nepozabnega so-proga oziroma očeta, tasta in starega očeta gospoda

Ivana Gregorič,

ki je danes, ob 1½ uri popoldne po dolgi in mučni bolezni ter prev den se sv. zakramenti za umirajoče izdihnil svojo blago dušo.

Bodi priporočen v blag spomin in molitev!

Pogreb bo v sredo, dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Škorklji št. 132.

TRST, dne 7. aprila 1902.

Ana Gregorič, soproga.

Marija Benčič, Gašpar Benčič,
Franja vdova Koterle, Maks Trošt,
Ivanka Trošt, zetje,
hčere.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene. X X X
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palaca Diana)
Moje pohištvo donosno. —
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Žalosti potrtega srca naznanjajo podpisane rodbine, da je njihov preljubljeni oče, oziroma brat, stari oče in tast, gospod

Josip Cotic

v noči med soboto in nedeljo po dolgi in težki bolezni ter previden se sv. zakramenti za umirajoče Bogu izročil svojo dušo v 82. letu svoje dobe.

Dragi pokojnik bodi priporočen v blag spomin in molitev!

V VIPAVI, 6. aprila 1902.

Rodbine Coticova, Mercinova, Uršičeva, Silvestrova.

FONOGRAFI - GRAFOFONI

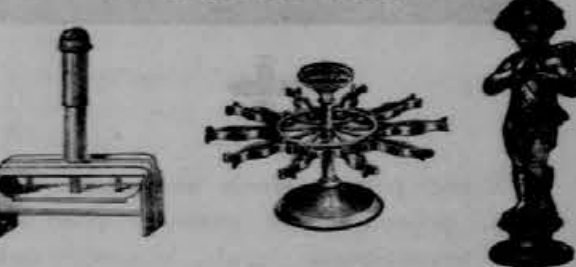
PRIREJENI CILINDRI

za koncerte
(najboljši na svetu)
tudi na plačevanje
v obroklih.

PEČATI, PEČATNI ROČI

umetno izdelani pečati,
v velikem izboru

Odlikovani grafični zavod E. Freisinger

trvdke

Avogadro & Altarass

Trst. - Corso št. 2.

Pečati za numeriranje in paginiranje.

Graviranja.

Stroj za luknjanje kolkov itd.

Trakovi, barvane pečatne blazine in pripadki
za pisalne stroje.

Specialiteta napisane plošče in črke

od kositra, bronca, emajlovanega ali izbočenega
železa.

HELIOGRAFIČEN PAPIR

pozitiven ali negativen za reprodukcije s pomočjo
svetlobe.

MEHANIČNA DELAVNICA

za popraviljanje in čiščenje pisalnih strojev
vseh vrst.

Najboljši in najpopolniji pisalni stroj, z
10 letnim jamstvom.

THE AUTOMATIC CYCLOSTYLE.

Najpopolniji stroj za pomnoževanje.

Velik izbor najnovejših električnih predmetov kakor: Žepne svetilnice za zdravnike in fotografe, naprsne igle itd.

Velika higijenična novost: ELASTIČNI TAPETI (za čiščenje obuval) izdelani v močni jekleni žici, navedeni v prvih bolnišnicah, zavodih prodajalnicah itd. itd.

Pomnoževalni stroj: „OPTIMUS“ (popolniji Sapirograf) Kr 28.— v velikosti 22 x 33 cm.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. — Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko. Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

Odlikovan z dvema zlatimi in bronastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angležkem in francoskem vzoru izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popraviljanje starega obuvala.

Prvo primorsko podjetje za

razpošiljanje in prevažanje pobištva

Rudolf Exner

Trst. — Via della Stazione 1366 — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celotnem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-
bojev, kočev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljke vsake vrste in
kamor si bodi.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Pošiljke so poš-
tine proste.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča
Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in aslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloyd.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé c. kr.
častništvo, vladni, mestni in železniški urad-
niki ter vdove kakor tudi uradniki p. djetij
in privatni uradniki, ki so udje kakor-
koliškega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščinu na ne-
premičnine, uradnostne listine, renté, vžitke,
zavarovalne police itd.

Obrniti se na Hinko Giberti, ul. Canale 71

ZALOGA DALMATINSKIH VIN

iz lastnih kletij

in

ISTRSKI TERAN,

ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmar-
jem in restavracijam.

Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

Spoštovane slovenske gospodinjice!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

NOVO

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste
iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla;
velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene
pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali
druge zlobo.

Ivan Angeli

ulica Canale 5

zraven cerkve sv. Antona novega

Je edini tovarnar čopičev vseh
vrst in ščetk, nahajajoč se na
tržaškem trgu ter zamore konku-
rirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali
korenin tudi malih. Angleške ščetke za čiščenje
obuvala, neprolomljivi ameriški glavniki,
angleške ščetke za zobovje čistiti, specialitete
za parfumovanje angleškega in domačega
izdelka vse po jako znižanih cenah.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prodajalnica izdelanih oblek

„Alla città di Trieste“

trvdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti giedališču „Armonia“

s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in najugodnejših cenah. V pro-
dajalnici ima tudi zalogo perila za
delavski stan po izvenredno nizkih cenah.
Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.

Podgradska posojilnica in hranilnica,
registrovana zadruga z neomejenim poroštvom.

Št. 81.

Vabilo

na

VII. redni letni občni zbor

Podgradske posojilnice in hranilnice

registrovane zadruga z neomejenim poroštvom,
ki bo

dne 1. maja 1902.

ob 9. uri predpoludne v zadrugi pisarni
v Podgradu.

Dnevni red:

1. Poročilo starešinstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa za leto 1901.
4. Določitev odškodnin in daril v zmislu § 20 zadr. pr.
5. Izvolitev starešinstva, nadzorstva in razsodstva.
6. Eventuelni predlogi.

PODGRAD, dne 3. aprila 1902.

Starešinstvo.

Opazka: Ako bi ob določeni uri ne-
bilo zastopano v zmislu § 49 zadr. pr. za-
konito število združnikov, obdrževal se bo
drugi občni zbor v istem kraju, z
istim dnevnim redom, isti dan ob 10. uri
predpoludne, kateri sme brez pogoja o-
sklepati.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za
beležbo; za večkratno insercijo pa se cena primerno
zniža. Cglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
obroklih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah:

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih
vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1.
priporoča slavnemu občinstvu
svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse
druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni
„Commercio“ in „Tedesco“
ki sti sbajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
venski in mnogi drugi časniki.

Jak. Perhauc

Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladničarna

avež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vaprejema
tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Pekarna in sladničarna

Jakob Jellen
v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat
na dan svež kruh in velik izbor sladčic. Sprejema v
pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Za-
oga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim

blagom v Trstu,
Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, navadnega in najfinejšega olja, najfinejše te-
stenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako
nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na de-
bela na debelo in drobno. Ceniki franko.

Skladišče vina

ulica Acquedotto št.
23. Prodaja vina na
sodih in buteljkah, Fine pašne in dezertne vina na
debela in drobno, franko na dom po najugodnejših in
konkurenčnih cenah.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Salarini Ponte della Fabbra št. 2, vogal
ul. Torrente. Podružnica Pi azzza
Pozzo dell Mare št. 1. Zaloga izgotovljenih oblek
za moške in dečke priporoča posebno za binkoštno
praznike in birmo; obleke za moške od gld. 6.50 do
24, za dečke od gld. 4.50 do 12, suknene jope v ve-
likem izboru od gld. 3 do 8, suknene hlače od gld.
1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik iz-
bor površnih sukenj v modernih barvah od gld. 9
do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let; od
gld. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah
od gld. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po naj-
nižjih cenah. Hlače od moškega (zlojeda koža) za
delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v
Korminu od gld. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce
gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške na meter
ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z naj-
večjo točnostjo v slučaju potrebe v 24. urah.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka
ulica št. 14 in ulica
Vetturini ima v zalogi v veliki zbirki pohištvo vseh
alovov za vsak stan od najboljšega izdelka. V
zalogi ima: podobne na platno in šipe, ogledala, žime
palatno, razne tapetarije itd. Daje tudi na obroke.

„Edinost“

se prodaja zraven že v znanih taba-
karnah tudi J. Kramar v Rojanu in
Hrast, tobakarna Via Poste nuove (zra-
ven prodajalnice Smolars.)